

The background of the cover is a close-up, artistic photograph of a woman's face. Her eyes are closed, and she has a serene expression. Her hair is dark and voluminous, framing her face. The lighting is soft, highlighting her skin and the texture of her hair. The overall color palette is dominated by dark greens and blues, with a red banner at the bottom.

PSYCHOLOGISCHE THRILLER

COMPLEX

Marelle Boersma

DE CRIME COMPAGNIE

The book cover features a close-up of a woman's face, partially obscured by dark, dense foliage. The lighting is dramatic, with the woman's face in the foreground and the background in deep shadow. The text is overlaid on the image.

PSYCHOLOGISCHE THRILLER

COMPLEX

Marelle Boersma

DE CRIME COMPAGNIE

MARELLE BOERSMA

Complex

© Marelle Boersma
© 2012 De Crime Compagnie
Foto omslag: © Andra Simionescu
Omslagontwerp Cunera Joosten
Verzorging ePub: ZetProducties, Haarlem

ISBN 9789461090294
NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Voor mijn moeder

Moeder ben je voor altijd

Proloog

Nog een laatste rondje, nam ze zich voor, dan was het wel weer genoeg voor vandaag. Ze sloeg de hoek om en jogde in een rustig tempo verder. Om de dag een klein uurtje joggen had haar conditie het laatste jaar enorm verbeterd. Ze merkte het niet alleen tijdens haar gewone leven, maar zeker ook als ze naar het buitenland moest voor een fotoshoot. Dat was heel vermoeiend. Niet alleen door de reis, maar ook omdat ze daar lange dagen moest maken. Een goede conditie was dan echt een vereiste. Als model moest ze er zelfs na uren poseren nog fit uitzien.

Ze liep nu langs de provinciale weg, het begon al iets te schemeren. Gelukkig had ze haar veiligheidsvestje aangetrokken. In de verte zag ze een aantal auto's aan komen rijden. De koplampen volgden elkaar in een golvende rij, als een lange slinger kerstverlichting.

In een stevige cadans liep ze door, haar armen ontspannen naast haar lichaam zwaaiend. Ze was bijna bij haar afslag. Dan kon ze van de drukke weg af en was ze in tien minuten thuis. Douchen en lui oprullen in de hoek van de bank voor de televisie. Haar benen bewogen automatisch. In het ritme van haar stappen liet ze haar gedachten gaan. Morgen de modeshow. Ze mocht de nieuwe wintercollectie showen, een groots spektakel met de nodige pers. Ze wist dat de media-aandacht vooral gericht was op de ontwerper van de kledinglijn, maar desondanks genoot ze van de glamour die om de show heen hing.

De eerste auto was nu vlakbij. De man achter het stuur zat ongegeneerd met zijn gsm in zijn hand te bellen. Het stoorde haar. Net zo link als tijdens het rijden een cd verwisselen. Ze ging voor alle zekerheid op het uiterste randje van de weg lopen en hield de auto goed in de gaten. In een flits was hij voorbij. Het geluid van de banden op het droge asfalt sneed langs in een hoge toon. Geluid en

lampen zwollen aan toen de volgende auto naderde. Een jong stel, stug vooruit starend, alsof ze elkaar nu al niets meer te vertellen hadden.

Er zat enige ruimte tot de volgende auto. Ze hoopte dan net de afslag gehad te hebben. Ze ging iets harder lopen. Haar ogen bleven gericht op de voorruit van de auto. Het was net alsof je bij mensen naar binnen gluurde als het schemerig werd en de lampen in huis aan gingen. Soort *Big Brother*-gevoel.

De koplampen bleven haar aandacht trekken. Ze dwaalden af van de rechte lijn die ze zouden moeten volgen en kwamen recht op haar af. De man achter het stuur keek opzij naar zijn vrouw. Kijk uit, wilde ze roepen. Ze schoot van de weg af de berm in, de auto alle ruimte gevend. Op dat moment keek de man weer voor zich. Maar in plaats van dat hij reageerde en bijstuurde, staarde hij haar met grote schrikogen aan. Gooi je stuur om! Ze greep met haar handen in de lucht alsof ze het stuur te pakken had en zette zich schrap. De man zat als verstijfd naast zijn gillende vrouw.

Op dat moment sloten de twee koplampen haar in. Gedachten schoten door haar hoofd met de snelheid van de op haar af razende auto. Ze sprong opzij, maar haar reactie kwam te laat. De bumper raakte haar heup. De pijn sneed door haar lijf terwijl ze door de lucht zeilde. Haar rug knakte toen ze op het oneffen talud viel en doorrolde. Ze voelde haar hoofd meerdere malen tegen de grond stoten voordat ze bewusteloos raakte.

* * *

Er was een hoop lawaai om haar heen. Ze opende haar ogen en zag alleen maar ronddraaiende lichten. Zelfs met haar ogen dicht bleef alles ronddraaien. In haar onderlichaam zat een stekende pijn. Ze kreunde zacht.

‘Blijft u maar stil liggen, mevrouw.’

De mannenstem klonk rustig. Ze voelde hoe ze werd opgetild en op een brancard werd gelegd. Banden werden om haar lichaam

geslagen en aangesjord. Ze sloeg haar ogen op en zag het gezicht van een ambulancebroeder. Blauwe ogen in een jong gezicht.

‘Wat is er gebeurd?’

Het gezicht verdween en het hoofd van een politieman hing nu boven haar.

‘U hebt een ongeluk gehad.’ De klep van zijn pet schermde het licht af, waardoor ze zijn ogen niet kon zien. Irritant, dacht ze verwaasd. Ze wilde met haar hand over haar voorhoofd strijken om het gevoel te verdrijven. Maar haar armen waren strak tegen haar lichaam aan gebonden. Ze lag vast. Het voelde afschuwelijk machteloos. Waarom hadden ze haar vastgebonden?

‘U bent gewond. De verplegers hebben u op een brancard gelegd. Ze nemen u even mee naar het ziekenhuis voor controle.’ De agent keek opzij en knikte naar de ambulancebroeder, die de brancard op zijn wieltjes tilde.

‘Maar waarom reageerde hij niet?’ riep ze tegen de agent. Ze was nog helemaal verbouwereerd dat de man zijn auto niet bijgestuurd had. Hij had haar makkelijk kunnen ontwijken. Ze zag zijn grote schrikogen weer voor zich, boven zijn knuisten die zich om het stuur heen knelden.

‘Hij?’ De agent keek haar vragend aan.

‘Ja, de man achter het stuur. Hij moet me gezien hebben.’

‘U bent in de war, mevrouw. De bestuurder was een vrouw.’

Complete chaos. Verkeer aan alle kanten. Ben had juist voor de rust van een fietsriksja gekozen omdat hij veel foto's wilde nemen. Maar nu zag hij alleen maar bussen, auto's en brommers, en de tuktuks, die als lastige vliegen overal tussendoor zoemden.

Ben duwde zijn bril hoger op zijn neus. Zijn kuitlange broek plakte aan zijn bezwete benen. Aan de vochtige hitte in Zuid-India zou hij nooit wennen. Het kleine afdakje van de fietsriksja was nauwelijks groot genoeg om de felle zon tegen te houden. Maar hij had tenminste nog een afdakje; de riksjarijder zat vol in de brandende zon, met slechts een doek om zijn hoofd gewonden als bescherming.

Langs de weg stond een groot bord waarvoor een stellage van aan elkaar gebonden bamboepalen gebouwd was. De simpele steiger was bedoeld voor de twee mannen die een gigantische reclameposter op het bord schilderden. Wat een tijdrovend werk, dacht Fenna. Maar tijd hadden ze hier genoeg. In India schilderden ze dus reclameborden... Het was een vrouw, met een witte lach, donkere ogen en gekleed in een kleurige sari. Sieraden verfraaiden haar lichaam op meerdere plaatsen. Haar armen waren bijna af, waardoor het leek alsof ze blij was dat ze er eindelijk was. Terwijl de ene man haar linkerhand schilderde, blikte de ander naar Ben en toonde zijn eigen stralende lach.

Ben lachte terug, knipte een paar foto's en borg zijn toestel weer weg om het zo veel mogelijk tegen het stof te beschermen.

Weer schoof de riksja een klein stukje verder tussen de stinkende bussen, de prachtig beschilderde vrachtauto's en de brommers waarop hele families vervoerd werden. Een zigzagkoers tussen de krioelende voertuigen.

Op dat moment ontstond er iets meer ruimte. Ze reden een plein op, een grote rotonde met in het midden een koepelvormig

prieel waarop een agent zijn best deed om het verkeer in goede banen te leiden.

Eindelijk wat snelheid. Ben bleef zich verbazen over de georganiseerde chaos. Hij had afgeleerd om mee te kijken met de chauffeur. Het had toch geen zin; achter in de riksja was nu eenmaal geen rempedaal.

Opeens klonk een luid getoeter. Zwaar en aanhoudend. Ben keek opzij en zag een enorm gevaarte opduiken. Met grote snelheid kwam de vrachtwagen op hen af. Bens hartslag schoot omhoog. Dit ging mis. Ze zouden vermorzeld worden onder de gigant. De riksjarijder gooide zijn stuur om en in een flits zag Ben zijn ogen, groot en angstig. De claxon bleef aanhouden en piepende remmen klonken erdoorheen. Ben zag de felgele voorkant met de radiatorgrill in een rotvaart dichterbij komen. Twee versierde uitsteeksels als horens van een stier voor zich uit gestoken. De letters 'Tata' vielen hem zelfs op het laatste moment nog op. Zijn rechtervoet duwde machteloos op de metalen ondergrond.

Toen kwam de klap. Krakend vermorzelde het stevige monster de voorkant van de riksja. Ben werd uit het zitgedeelte gelanceerd, schoot tussen de metalen stangen door en flitste rakelings langs de zijkant van de vrachtwagen. Met een flinke klap smakte hij op het asfalt, in een reflex zijn fototas met zijn lichaam beschermend. Zijn hoofd klapte op de grond en zijn schouder schuurde over de straat toen hij een stukje doorschoof. Piepende remmen, gegil van een vrouw, schreeuwende toeters. Een kakofonie van geluiden drong tot hem door, terwijl hij versuft van de klap bleef liggen.

Mensen drongen om hem heen. Iedereen bemoeide zich met hem. Hun vragen buitelden door zijn verdoofde hoofd.

Hij duwde zich enigszins op en zocht zijn bril. Iemand reikte hem aan. Gelukkig was hij nog heel, er zat alleen een diepe kras op een van de glazen.

Wat een dreun, dacht hij daas. Hij bewoog voorzichtig zijn armen en benen, terwijl hij helpende handen afweerde. Alles functioneerde nog. Wel zeurde er een schrijnende pijn in zijn

schouder en hij zag een grote schaafwond op zijn been. Vuil vermengde zich met het opwellende bloed.

Door een stel stevige handen werd hij op de been geholpen. Geen duizelingen, geen vreemde pijnscheuten. Hooguit wat lastige pijn in zijn schouder en een bonkend hoofd. Het viel mee. Een warme douche en een stel pleisters, dan kon hij er wel weer tegen.

Waar was de riksjabestuurder? Hij had net voordat hij zelf weggeschoten werd, de man zijn armen afwerend omhoog zien steken.

Nog verdwaasd keek hij om zich heen. Wat een ravage! Een volledig geplet fietsgedeelte, een verwrongen riksjabakje en een vrachtwagen die er als een overwinnaar bovenop stond. Aan de andere kant van de vrachtwagen had zich een menigte verzameld. Ben hinkte ernaartoe. Niemand leek wat te doen, merkte hij verbaasd op, behalve meewarig kijken. Een bundeltje hanen, hun poten zorgvuldig bij elkaar gebonden, lag vergeten aan de kant van de weg. Het verkeer drong toeterend langs de groeiende groep mensen.

Toen pas merkte Ben dat hij zijn fototas al die tijd omklemd had gehouden. Een gewoontereactie. Hij hing hem aan zijn goede schouder en drong tussen de mensen door naar voren, waar hij bij de riksjarijder knielde. De man hield zijn schouder vast. Bloed drong door de vuile stof van zijn hemd, die de scheefgezakte schouder nog net in bedwang kon houden. Toen pas zag hij het been van de man. Hij voelde zich misselijk worden en was bang dat zijn maag zich ter plekke om zou draaien. Hij slikte een paar keer, maar zijn maag bleef opspelen. Het been was één grote bloederige wond. Een gespleten bot stak hard en bleek uit het vlees. Het vuil van de stoffige straat zat diep in de wond en alle druk bewegende omstanders maakten het er niet beter op. Het gezicht van het slachtoffer was vertrokken van pijn. Hij zag bleek onder zijn donkergetinte huid.

Ben wist niet wat hij moest doen. Hij moest helpen, maar hoe? Zou iemand al een dokter hebben gewaarschuwd of een

ziekenwagen? Waren hier wel ziekenwagens? Of zouden omstanders hem gewoon inladen en naar een ziekenhuis brengen?

Ben ging staan. Een duizeling overviel hem. Hij greep naar zijn voorhoofd en wankelde. De man naast hem pakte hem bij zijn schouders. De stekende pijn bracht hem direct weer bij.

‘Gaat het, *Sir*?’

‘Ja, maar deze man moet geholpen worden,’ antwoordde Ben.

‘*Mister Doctor* is onderweg,’ was het simpele antwoord.

Gelukkig, dacht Ben. Er was een dokter gewaarschuwd. Hij wist dat de meeste mensen in India niet verzekerd waren. Deze man behoorde tot de laagste kaste van de samenleving, iemand die hard moest werken voor weinig geld. Onmogelijk om medische hulp te kunnen betalen. Een ongeluk als dit betekende de bedelstaf.

‘*Mister Doctor!*’ schreeuwde iemand.

Als een ingestudeerde beweging draaiden alle donkere hoofden zich in dezelfde richting. Een wit busje stopte en een blanke man stapte uit. Ben keek verbaasd toe hoe de menigte uiteen week om een lange westerling langs te laten. Hij stak met kop en schouders boven iedereen uit. Zijn hoofd, met een lichtblonde paardenstaart, hield hij wat gebogen, alsof hij zijn zeker twee meter lange gestalte wilde verbergen. Hij zag Ben staan en kwam naar hem toe.

‘*Are you injured?*’ vroeg de man met een duidelijk Nederlands accent.

Wat een geluk, dacht Ben. Hij beantwoordde de vraag in het Nederlands en zag een scheve glimlach over het gezicht van de ander trekken.

‘Een landgenoot. Wat een toeval.’ De grijsblauwe ogen keken hem nu onderzoekend aan vanonder een stel witte wenkbrauwen. ‘Ik ben Mark Visser, aangenaam.’

Ben schudde de uitgestoken hand en verbeet de pijn die dat in zijn schouder veroorzaakte.

‘Daar zal ik zo naar kijken,’ zei Mark.

‘Dit is de *driver* van de riksja waarin ik zat. Hij is er niet best aan toe, vrees ik.’

De man keek angstig omhoog.

‘Excuseer,’ zei Mark en hij boog zich over de riksrijder. Hij onderzocht hem snel en gaf hem daarna een injectie.

Ben keek om zich heen en zag dat de menigte zich als een bloem om hen heen gesloten had. Zij bevonden zich in het hart van alle belangstelling, met de brutaal toeterende voertuigen eromheen.

‘Ik breng u naar het *hospital*,’ hoorde hij Mark in het Engels tegen de man zeggen. Een man naast hem vertaalde.

Ben zag dat het slachtoffer wantrouwig omhoogkeek en een hand vragend opstak.

‘Het kost u niets. Ik zal voor u zorgen,’ zei Mark. De vertaling kwam bijna simultaan.

Een teken van Mark was voldoende om een aantal mannen in beweging te krijgen. Ze tilden het slachtoffer op. Van een stabiliserende nekkraag of een spalk voor zijn been was geen sprake. Sterke, donkere handen schoven onder zijn oksels en knieën en binnen een paar seconden lag de man achter in het busje. Zijn gebroken been werd opgetild en een vuile lap werd eronder geschoven. Aan de spieren rond de kaken van de riksrijder was te zien dat hij helse pijnen moest lijden, er kwam echter geen geluid over zijn lippen.

‘Bent u helemaal in orde?’ vroeg Mark, die nu met samengeknepen ogen Ben aankeek.

‘Ja, ik denk het wel,’ zei Ben aarzelend. ‘Hoorde ik u zeggen dat de behandeling gratis is?’

‘Dat klopt. Ik run een *hospital*. Mensen die de kosten niet kunnen betalen, behandel ik gratis. Ik kan ze niet aan hun lot overlaten.’

‘Geweldig. Maar hoe bekostigt u dat?’

Mark stak zijn hand uit. ‘Maakt u zich daar maar geen zorgen om.’ Toen hij terugliep naar het busje, draaide hij zich nog om. ‘En ontsmet die wonden. Infecties zijn hier gevaarlijker dan het verkeer!’ Daarna stapte hij in het busje en verdween in de verkeerschaos.

* * *

De chauffeur zette het busje voor de ingang van het *hospital* en schreeuwde een bevel. Jonge mannen kwamen in looppas aan. Mark liep naar binnen op zoek naar Ravi, zijn beheerder annex hoofdverpleger. Hij was een beter opgeleide Indiase man, iets gezet en goed verzorgd.

‘Ravi, we hebben een nieuwe patiënt.’

‘*Okay, Sir.*’

‘Een verkeersslachtoffer met een complexe beenfractuur en een ontzette schouder.’

‘Ik ga met u mee.’

Mark liep voor Ravi uit naar de behandelkamer. Het vuile lijf van de riksrijder lag al uitgestrekt op een bed met witte lakens. Toen deze hem binnen zag komen, wilde hij overeind komen. Mark glimlachte, de onderdanigheid van de laagste kaste was onvoorstelbaar.

Blijf liggen, gebaarde hij.

De man begon te ratelen. Mark zuchtte en wachtte op de vertaling van Ravi.

‘Hij wil dat u het been amputeert,’ zei die onaangedaan.

‘Amputeren? Ik denk dat ik het been nog wel kan redden. Met speciale schroeven valt veel te bereiken.’

De vertaling volgde. De ogen van de man drukten vertwijfeling uit.

‘*Sir*, hij zegt dat zijn been nooit meer sterk genoeg zal zijn om te kunnen fietsen. Bovendien...’ Ravi aarzelde. ‘Bovendien geeft hij aan dat hij als bedelaar meer geld kan verdienen.’

Het bleef even stil. Mark wist van dit soort praktijken. Er waren zelfs artsen die zich grof lieten betalen om een gezond been te amputeren, zelfs bij kinderen. Verminkte kinderen brachten nog meer geld binnen bij het bedelen. Veel meer dan hun ouders ooit met hun simpele werkzaamheden konden verdienen. Mark zag dat de man zijn handen voor zijn gezicht tegen elkaar drukte. Zijn ogen

smeechten. Mark draaide zich van hem af. Kon hij dat voor zichzelf verantwoorden? Maar nog belangrijker, kon hij de man dan nog wel gebruiken?

* * *

Ben liet het lauwe water uit de douche op zijn lijf kletteren. Hij spoelde de wond op zijn been grondig schoon, wat een schrijnende pijn opleverde. Aan zijn schouder was nauwelijks iets te zien. Die zou wel blauw worden en een aantal dagen goede spierpijn opleveren. Nadat hij zich had afgedroogd ging hij met een flesje jodium de wond te lijf.

Met een handdoek om zijn heupen geknoopt ging hij voor het raam van zijn hotelkamer staan en keek naar de weg beneden hem. Twee tuktuks stonden bij de ingang van het hotel, wachtend op klandizie.

Hij was nog steeds tevreden over de beslissing die hij een aantal jaren geleden had genomen om zijn vaste baan als fotograaf bij het tijdschrift *Ogen-blik* op te geven. Hij hield van zijn vrije leven als freelancer. Binnen zitten, vastigheid, routinewerkzaamheden en een leven zonder avontuur was niets voor hem. Nadat hij ontslag had genomen, had hij zijn huur opgezegd en was hij naar het buitenland vertrokken. Een voordeel van vrijgezel zijn. En nu, een paar jaar later, had hij al heel wat gezien van de wereld. Onlangs was hij in India beland. Een prachtig land. Hij voelde zich hier volkomen op zijn gemak. Lekker pittig eten en bier in grote flessen, waar makkelijk aan te komen was. Wat wilde je nog meer?

Op dit moment was hij bezig om foto's te verzamelen voor een boek over het leven van de Indiase bevolking. De titel stond al vast: *The Colors of Rural India*. Geen boek over de tegenstelling tussen arm en rijk, dat was al zo vaak vastgelegd. Hij wilde laten zien wat een kleurrijk land India was en de schoonheid van de bevolking benadrukken. Indiërs waren mooie mensen. Niet alleen uiterlijk,

met hun kleurige sari's en gekrulde snorren, maar ook innerlijk. Hun dagelijkse leven was zijn aandachtspunt.

Zijn oud-collega en journaliste Fenna Faassen zou teksten bij de foto's schrijven. Met haar had hij een dusdanige verstandhouding dat hij nauwelijks uit hoofde te leggen wat hij met een foto bedoelde. Ze schreef zoals hij fotografeerde. Een unieke combinatie.

Hij liet zich op bed vallen en staaarde naar het bijna witte plafond. Direct na het ongeluk was er een idee in zijn hoofd opgekomen en dat liet hem niet meer los. Hij wist dat hij er iets mee moest doen.

Fenna schoof haar bril iets verder op haar neus en droogde haar handen af. De afwas was gedaan, de koffie pruttelde, nu nog even haar haren doen en dan was ze klaar. Ze liep naar de wastafel en knipte het licht aan. De badkamer was klein en uiterst efficiënt ingericht, een soort doorloopkast met wastafel en douche. Noodzakelijk met de beperkte ruimte op de woonboot.

Ze schoof het douchegordijn dicht. Altijd hetzelfde. Tara gooide na het douchen het gordijn open, maar zou het heus niet dichtschuiven. Er kwam alweer zwarte schimmelaanslag aan de onderkant. Ze zou het gordijn binnenkort weer een keer schoon moeten maken.

Ze keek in de spiegel en pakte de pot groene gel. De plakkerige massa verdeelde ze over haar vingers. Daarna masseerde ze de gel in haar korte, grijsblonde pieken. Asblond, zei ze zelf altijd.

Ze spoelde de resten gel van haar handen en keek kritisch naar haar gezicht. Kraaienpoten, oogleden die wat zwaar werden en een paar pigmentvlekken op haar linkerwang. Ach, het kon er wel mee door. Ze was met haar zesenvoertig jaar natuurlijk niet meer een van de jongsten. En alles werd wat minder bij het ouder worden. Ze streek over haar buik, die verborgen zat onder een wijde blouse. Alleen dat niet, dacht ze cynisch.

Het melodietje van haar deurbel klonk door de woonkamer. Ha, daar was Marjet. Die kwam op maandag altijd even een kop koffie drinken voor ze samen naar hun kooravond vertrokken.

Marjet en zij waren al vriendinnen sinds de middelbare school. Na school was Marjet al vroeg getrouwd met klasgenoot Peter, met wie ze sinds haar veertiende verkering had. Ze was in het begin veel gepest op school en had zich als een wanhopige tiener aan de zelfbewuste Peter vastgeklemd. Haar bijnaam 'Miss Piggy' was niet uit te bannen geweest. Marjet verfoeide haar neus, die een vreemde

knik had, een soort versterkte wipneus, waardoor je recht in haar neusgaten kon kijken. Als dat alles was geweest, had het nog wel een grappig gezicht kunnen zijn, maar de punt van haar neus was zo groot dat de bijnaam goed gekozen leek. Zelfs na al die jaren had ze er nog steeds problemen mee. Het was een gespreksonderwerp dat steeds weer door haar aangesneden werd.

Marjet was geen vervolgopleiding gaan doen, maar was huisvrouw geworden. Alle dagen gevuld met boodschappen doen, de kinderen opvoeden en natuurlijk het huishouden.

Ze was een gouden mens. Ze stond altijd voor iedereen klaar en samen konden ze om niets de grootste lol hebben. Maar ze was ook iemand die geobsedeerd bleef door haar uiterlijk. Niet alleen haar lelijke neus, maar ook de bouw van haar lichaam speelde haar parten. De beruchte peervorm. Ze had erg brede heupen onder haar smalle bovenlichaam en kleine borsten, waardoor kleren passen een ramp was. Een minderwaardigheidscomplex was het resultaat. Ze vond zichzelf niet de moeite waard en haar lichaamstaal sprak dan ook boekdelen. De gebogen houding met opgetrokken schouders was kenmerkend.

Fenna was direct na school een journalistenopleiding gaan doen maar had altijd contact gehouden. Na Fenna's scheiding had Marjet haar enorm gesteund. Niet alleen geestelijk, maar ook praktisch. Als ze omhoogzat met opvang voor haar kinderen kon ze altijd bij Marjet terecht. Ze kwamen geregeld bij elkaar over de vloer en zongen samen in een koor. De maandagavond was sindsdien heilig.

Ongeduldig begon het deuntje van haar bel opnieuw. Marjet maakte er meestal een sport van zo vaak mogelijk op de knop te drukken.

'Ja, ja, ik kom al,' mopperde Fenna gemaakt tegen haar vriendin.

Marjet stapte van de loopplank de woonboot op en liep door naar de woonkamer. Fenna sloot snel de voordeur achter haar. Er waaide een gemene wind.

'Wat een weer, hè? Hier is het gelukkig lekker warm.'

'Ja, plof neer, de koffie is klaar.'

‘Lekker, ik ben er wel aan toe.’ De zucht was overduidelijk. Marjets steile haar viel sluik langs haar smalle gezicht. Haar bruine ogen keken serieus. Geen enkele vrolijkheid te bespeuren.

‘Hier, vertel maar eens wat er aan de hand is,’ zei Fenna, terwijl ze de mokken op de grenen salontafel zette.

Marjet nam de mok tussen haar handen, alsof ze warmte zocht. ‘Ik vraag me steeds meer af wat ik aan Peter heb. Hij zegt nooit wat hij vindt. Of hij zegt maar wat om van mijn vragen af te zijn.’ Ze nam een slok.

Fenna wist dat het huwelijk tussen Marjet en Peter niet het meest ideale was, maar op een of andere manier leken ze elkaar ook niet te kunnen missen. Net alsof ze zich neergelegd hadden bij het langs elkaar heen leven. Fenna zweeg, ze wist dat de rest van het verhaal vanzelf zou volgen.

‘Ik was bezig om mijn ogen een beetje bij te werken voor vanavond. Maar mijn neus kwam me mijn keel uit. Altijd die vreemde gok in mijn gezicht. Wat heeft het dan voor zin om mijn ogen op te maken? Toen ik daar wat van zei, was zijn enige antwoord dat ik me niet zo druk moest maken. “Je bent toch gezond, zeur dan niet over die neus van je. Hij hoort bij je.” Dat zei hij. Daarna liep hij de kamer uit.’

Fenna zag het tafereel zo voor zich. Rustige Peter, die op een beheerste manier uit zijn slof schoot.

‘Op zich heeft hij gelijk. Jouw neus is een onderdeel van je.’

‘Ik voel me echt mismaakt, Fenna,’ zei Marjet met een wanhopige blik in haar ogen. ‘Die neus is zo erg. Is het je wel eens opgevallen dat ik nooit zo ga zitten dat mensen me en profiel zien? Die neus is wanstaltig, veel te dik en met neusgaten als een varken. Ik heb die neus nooit kunnen aanvaarden, niet toen ik jong was, maar nu nog steeds niet. Hij hoort juist niet bij me.’

Fenna viel stil. De term ‘die neus’ viel haar op. Marjet praatte over haar neus alsof hij niet van haar was. Zo fel was Marjet nog nooit uitgevallen. Hoewel ze het al zo vaak over haar uiterlijk hadden gehad.

‘Je moet proberen je neus te accepteren, anders verziek je je leven. Dat is het allemaal toch niet waard?’

‘Ik zal hem nooit accepteren.’ Het klonk laag en vastbesloten.

‘Dan moet je er wat aan laten doen.’

Marjet draaide haar gezicht met een ruk naar haar toe. ‘Naar een plastisch chirurg?’

‘Ga gewoon eens praten,’ opperde Fenna voorzichtig.

‘Begin je daar nu weer over? De stap is zo groot.’

‘Lees je de bladen niet? Iedereen doet het.’

Fenna zag dat Marjet fantaseerde dat ze al geopereerd was en zichzelf in de spiegel bekeek.

‘Ja, waarom eigenlijk niet? Die dokters kunnen tegenwoordig zo veel. Misschien is zo’n operatie wel een fluitje van een cent.’

‘Nou, dat fluitje zal wel wat meer kosten ben ik bang.’

‘Hmpf.’ Een spottend lachje volgde. ‘Dan zal het wel moeilijk worden. Met maar één salaris hebben we nauwelijks geld kunnen sparen.’

‘Als je een medische indicatie hebt, wordt misschien alles wel vergoed. Afhankelijk van je verzekering, maar dat kun je navragen,’ zei Fenna. ‘Denk er eerst maar eens rustig over na.’

Fenna liep naar de keuken om opnieuw in te schenken. Ze dacht terug aan de mail die ze net gekregen had. ‘Zal ik je eens wat leuks vertellen?’ Ze wachtte tot ze terug was in de kamer. ‘Ik ga binnenkort naar India.’

‘Heb je het voor elkaar?’

Fenna genoot van de opgewonden blik op Marjets gezicht.

‘Ja, ik kreeg vandaag een mail van Ben, je weet wel, die fotograaf met wie ik samen dat boek ga maken. Hij heeft eindelijk de subsidie rond.’

‘Gefeliciteerd. Ik ben jaloers op je.’

‘Ik moet het nog wel op de redactie aankaarten. Maar het zal wel niet zo’n probleem zijn. Ben heeft namelijk ook een prachtonderwerp gevonden voor een artikel. Hier, lees dit maar. Fenna pakte de uitgeprinte mail.

Hoi Fenna,
Mooi item voor artikel: Weldoener in India. Nederlander is hospital gestart voor armlastige mensen die de noodzakelijke medische zorg niet kunnen betalen. Kosteloze opname na ongeluk. Kom snel over, zodat we samen bezoek kunnen brengen. Levert vast mooi artikel op voor Ogen-blik. Hier kan Harry niet omheen! Daarna samen verder aan ons project. Ik heb een paar echt mooie platen gemaakt!
Geef me zsm door wanneer je vlucht arriveert.
Ben

‘Wauw, weldoener. Dat klinkt goed.’ Marjet gaf het papier terug.

‘Ja, ik denk dus wel dat ik dit voor elkaar krijg. En misschien zelfs wel zonder dat het me vrije dagen kost. Dat zou helemaal fantastisch zijn.’

‘Dat doen ze nooit,’ zei Marjet stellig.

‘Waarom niet? De reis- en verblijfkosten worden van de subsidie betaald en dat is de grootste hap. Wat zijn dan een paar dagen, waarin ik overigens gewoon voor het blad werk? Tenminste, de meeste tijd,’ voegde ze eraan toe.

Fenna dacht aan Ben. Ze mocht hem graag. Ze kende hem al zo lang en had al vaak met hem samengewerkt. Het was fijn geweest om te lezen dat hij zo lekker enthousiast was over zijn foto’s. Echt tevreden over zijn werk had ze hem zelden meegemaakt. Er was altijd wel iets wat eraan mankeerde. Een perfectionist, dat was Ben ten voeten uit.

Sinds hij besloten had freelancer te worden en te gaan reizen, zag ze hem veel minder. Zijn reislust leverde overigens geweldige foto’s op. En als hij in Nederland was, belde hij om iets af te spreken. Ben leefde voor zijn werk, wat betekende dat zijn familie en vrienden hem niet veel zagen. Zijn lievelingsbroer Joep, die Fenna ook een keer ontmoet had, was de enige met wie hij trouw contact hield.

Ben werd nog vaak benaderd om foto's te leveren aan het tijdschrift *Ogen-blik*. De naam van het blad was goed gekozen en gelinkt aan de groene ogen van Harry, de hoofdredacteur. Ze keek naar de stapel tijdschriften met het groene oog als logo. Het oog keek met een kritische blik van de cover af de wereld in.

‘Hé, volgens mij zit je al in India,’ onderbrak Marjet haar gedachten. ‘Hoe lang wil je gaan?’

Fenna duwde haar bril omhoog en streek met haar hand door haar korte haar. De pieken, die door de ingebrachte gel hard aanvoelden, veerden direct weer in hun oorspronkelijke positie terug.

‘Zeker een week, maar ik wacht eerst de reactie van Harry af. Bovendien moet ik dan iets regelen zodat Tara niet alleen thuis is.’ Dat zou wel weer de nodige discussie opleveren met haar dochter.

‘Tara? Die kan toch best een weekje alleen blijven? Ze is toch al zestien?’

‘Pas zestien, zul je bedoelen, en sinds de jongens de deur uit zijn, enig kind. Ik vind haar te jong om een hele week alleen te blijven.’

Mark was in zijn werkkamer van het *hospital*. Hij zat naast de hondenmand en kroelde met zijn vingers zijn lievelingen achter de oren. De hondjes genoten. Hij was blij dat hij zijn huisdieren mee had kunnen nemen naar India. Dixie en Rody zorgden voor gezelligheid. Als hij tegen ze praatte, keken ze hem aan met hun trouwe hondenogen alsof ze al zijn sores begrepen.

Hij ververste het water in hun drinkbak en dacht terug aan de operatie. De amputatie was zonder problemen verlopen en de man lag bij te komen in de ziekenzaal. De wond moest nu genezen. Zijn dankbaarheid was bijna beschamend. Het had Mark op zijn eigen zwakheid gewezen. Hij had met de amputatie ingestemd omdat hij wist dat de man gelijk had: het been zou nooit zijn oude kracht terugkrijgen. Nu kon de man meer geld verdienen met bedelen. Dit was Nederland niet. Bovendien kon Mark de man op deze manier net zo goed gebruiken; wondgenezing op een been is niet anders dan op een stomp.

Mark liep naar het raam, dat uitkeek op zee. Hier was het allemaal om begonnen, dacht hij, terwijl hij naar het schuimende water keek dat ver onder zijn raam op de rotsen sloeg. De zee, zijn grote liefde, was de goede richting naar een succesvol Complex. De zee leverde componenten voor het medicijn dat hij ontwikkelde.

Hij liet zijn gedachten teruggaan. Hij had een lange weg moeten doorlopen om tot dit succes te komen. Jarenlang zwoegen in een oud laboratorium in Nederland, ellenlange metingen uitvoerend. Ideeën genoeg, maar helaas geen mogelijkheden. Wat een moeite om een proefdierexperiment op te zetten. Hij moest zijn stoffen testen op ratten voordat er een klinische *trial* mocht komen. Daar begonnen de problemen. Dikke stapels formulieren invullen, informatie geven over de effecten op de dieren; alles wilden ze weten voordat de proefopzet in een commissie besproken werd.

Ratten hadden een betere cao dan hijzelf, had hij vaak gedacht. En toen hij de uitslagen van het experiment na een jaar eindelijk ter publicatie indiende, kwamen er alleen maar vragen over wat het middel bij mensen zou doen. Geen stap verder. Machteloos kwaad was hij geworden. Wat een verspilde energie.

In die tijd besloot hij dat hij weg moest uit Nederland en hij had een reis naar India geboekt. Hij was diep onder de indruk van de bevolking. Van de vriendelijkheid en hulpvaardigheid, maar ook van de vechtlust. Ze leefden soms in diepe armoede. En verdienden geld om hun honger te stillen, niet om een nieuwe auto of televisie te kunnen kopen.

Toen hij op een dag op straat een ernstig ongeluk meemaakte, wist hij dat het slachtoffer een groot probleem had. Door de ernstige verwondingen was de toekomst in één klap onzeker. Voldoende te eten? Een gezin onderhouden? Slechts tien procent van de bevolking was verzekerd tegen ziektekosten.

Pas later, op een terrasje, een versgebakken omeletje voor zich, kreeg hij een helder beeld voor ogen. Hij zag het toekomstbeeld van de arme Indiër met zijn eigen toekomst samensmelten. Hij wist wat hem te doen stond. En een jaar later was hij terug in India met een aantal contracten op zak waardoor zijn ideeën ook financieel haalbaar waren.

Natuurlijk kreeg hij hulp. Als Ravi er niet was geweest... Ravi was onmisbaar gebleken. Die man had zo veel contacten. Alles draaide hier om contacten. Ravi had voor hem onderhandeld en gezorgd dat hij personeel kreeg. Natuurlijk was hijzelf degene die de orders gaf, maar soms kreeg hij wel eens het gevoel dat Ravi degene was die echt aan de touwtjes trok.

En dat bleek niet alleen bij het opzetten van het *hospital*, maar ook bij het inrichten van een laboratorium. Ravi was gediplomeerd verpleger, maar daarnaast ook nog een handig zakenman. Een nuttige combinatie.

Hij draaide zich om en keek zijn kamer rond. Nu had hij zijn *hospital*. Eindelijk had hij de mogelijkheid om zichzelf te

ontwikkelen en bovendien hielp hij ook de bevolking. Vooral de mensen die geen geld hadden en die anders in goedkope ziekenhuizen terecht zouden komen, met een slechtere hygiëne en minder expertise. Bovendien konden patiënten in zijn *hospital* rekenen op zeer uitgekiende medicatie. Daar zorgde hij hoogstpersoonlijk voor.

* * *

Mark liep door de gang naar het laboratorium. Toen hij de ruimte binnenkwam, begroetten de vrouwen die in het lab bezig waren hem door hun handen voor hun gezicht naar elkaar te brengen.

‘Namaste, Mister Doctor.’

Hij werd gerespecteerd. Het had even geduurd voordat het wantrouwen van de plaatselijke bevolking verdwenen was. Maar hij had laten zien dat hij was gekomen om te helpen. En natuurlijk ook om zichzelf van een goede toekomst te voorzien, maar dat hoefden ze niet te weten.

De medicatie die hij gebruikte was innovatief. Zijn behandelmethodes waren modern. In het begin was er wel eens iets misgegaan, maar dat kon het beste ziekenhuis overkomen.

Hij had moeten zoeken naar de juiste samenstelling en dosering van de medicatie. Dat kostte tijd, dat kostte dus ook mensenlevens. Maar nu volgden steeds meer successen. De riksjarijder had geluk.

Mark liep door het lab naar de kleine ruimte erachter, waar een vrouw bezig was om gekartelde bladeren te vermalen. Ernaast lag een hoop bruine vruchten, ze leken op langwerpige olijven. Allemaal afkomstig van de neemboom. De bevolking van India noemde deze boom hun ‘dorpsapotheek’. De naam was dan ook niet voor niets afkomstig uit het Sanskriet en betekende ‘heilbrenger’ of ‘genezer van ziekten’. Mark had een heilig respect gekregen voor het gebruik van medicinale planten in India, maar had zijn wetenschappelijke kennis aangewend om een daaruit voortvloeiend medicijn te maken.

Hij liep naar een hoopje stengels van de guduchi, een lange, met roomwitte bast bedekte klimplant. De harsachtige parfum dwarrelde door de chemische lucht van organische oplosmiddelen. Een vreemde combinatie, vond Mark, maar wel heel effectief. De weerstandversterkende kracht van de guduchi, gecombineerd met stoffen uit de gedroogde haritakivriest die de darmflora gezond hielden, als laatste samengevoegd met de belangrijkste component: de bladeren van de neemboom, die het herstellende vermogen van de huid van binnenuit kon ondersteunen. Wondheling in zijn sterkste vorm.

‘Is die portie haritaki al binnengebracht?’

‘Ja, vanmorgen,’ antwoordde een andere vrouw die op het lab aan het werk was. Ze wreef rode zaden fijn in een vijzel die in de loop van de tijd rood uitgeslagen was. De fijngeperste drab werd in een schaal verzameld die in de zon stond op te warmen.

‘Is de incubatietijd al voldoende?’ vroeg Mark.

‘Yes, *Mister Doctor*.’

‘Ga dan eerst maar de olie persen. Daarna kan een nieuwe portie bladeren gemalen worden. Ik heb van elk meerdere porties nodig.’

De vrouw liet haar vijzel direct in de steek en pakte de ronde schaal met rode drab van de vensterbank. Mark ging op een stoel zitten en keek toe hoe de vrouw de schaal voor zich op een tafel zette. Ze duwde haar handen tegen elkaar voor haar gezicht in een sereen gebaar. Daarna pakte ze de doek die opgevouwen op de tafel lag, vouwde hem open en drapeerde hem over een tweede kom.

Het was een ritueel dat Mark graag gadesloeg. Het geloof speelt in India een zeer belangrijke rol, en als zijn medicinale olie op deze manier tot stand kwam, kon hij ervan uitgaan dat er alles aan gedaan was om een goede werking te bewerkstelligen. De goden moesten gunstig gestemd zijn.

Toen de vrouw de drab door de doek perste, droop er een rode, olieachtige vloeistof tussen haar vingers door. Een olie vol waardevolle medicinale stoffen. Maar pas als het gemengd werd met de andere substituenten werd het goud waard.

Fenna zat op haar favoriete plekje: aan haar bureau voor het grote raam. Ze had een tijdlang zeer geconcentreerd zitten schrijven. Het ging goed, de inspiratie was er. Naast haar lag een opengevouwen wikkel met een dikke plak pure chocola, ook favoriet. Goed voor de bezieling. Ze zoog de bittere smaak naar binnen en keek weg over het water en de landerijen erachter. Haar woonboot lag op een mooie locatie, jammer alleen van het dikke plezierjacht recht tegenover haar. Dat beperkte haar uitzicht.

Twee meerkoeten joegen met een onnavolgbare energie achter elkaar aan. Telkens vlogen ze op, waarbij ze een aanloop over het water namen. Dan zweefden ze even, trokken hun poten recht achteruit en landden met een onbenullige klap op hun borst in het water. Daarna schoten ze weer op elkaar af, snelheid makend op hun kleine pootjes. Krengen waren het, dacht Fenna, glimlachend om hun agressieve capriolen.

Fenna typte een kort antwoord naar Ben, waarin ze hem bedankte voor zijn idee. Ze zou het straks in de redactievergadering aankaarten. Verder nog een mail voor haar dochter dat ze wat later zouden eten, want ze moest na de vergadering eerst nog boodschappen doen. En ze wilde nog even langs bij haar moeder, die in een aanleunwoning bij een verzorgingstehuis woonde. Overleggen met haar dochter ging steeds vaker via mail en msn, dat las Tara in elk geval. Briefjes op de keukentafel werkten niet meer.

Ze keek op haar horloge en schrok. Opschieten! Te laat komen was funest. Terwijl haar computer aan het afsluiten was, pakte ze haar tas, trok een zwart lijntje om haar ogen en greep haar instapschoenen. Met een laatste stuk chocola in haar mond snelde ze naar buiten. In een recordtijd zat ze in haar gifgroene Smart en reed van het erf af in de richting van Leiden.

* * *

‘Voor welke rubriek is dat dan bedoeld?’ bromde Harry kortaf. De hoofdredacteur zat aan het hoofd van de grote overlegtafel en streek door zijn wilde baard, die rossig afstak tegen zijn lichte huid. Harry was een echte bourgondiër, die naast de eeuwige kroketten bij de lunch het liefst een biertje of twee zou legen. Zijn blonde, springerige krullen pasten bij zijn karakter. Een en al jachtige activiteit.

‘Ik kan het voor de rubriek “Buitenlands Nieuws” schrijven, maar ook voor “Human Interest”. Mensen lezen graag over een weldoener in India die het hart op de juiste plek heeft.’

Het gemopper van Harry klonk bekend. Fenna gaf een knipoog aan haar collega Barbara tegenover haar. Die werkte sinds een paar maanden bij het tijdschrift en coördineerde de reisspecial.

Het antwoord kwam toch nog onverwacht. ‘Goed, een week, niet langer.’

Een juichend gevoel drong zich aan Fenna op. Het begin was er, nu doorstoten.

‘Misschien is het een idee dat ik meteen meer informatie probeer te krijgen voor dat *wellness*-artikel dat gepland staat voor het volgende nummer. Ik kan dat mooi combineren met de oosterse ayurvedatherapie. Als er één land is dat speciale kruiden heeft, is het India wel. Ik wil daar een kritisch artikel over maken en kan dan aan Ben vragen een mooie foto te leveren. Dat kost me niet meer dan een dag of twee.’ Fenna hield haar adem in. Dat artikel over Indiase kruidenmiddelen had ze al voor een deel op papier staan. Dit was een prachtige kans om het met plaatselijke info aan te vullen.

‘Verdomme, ben je nooit tevreden? Ik geef je een week en je vraagt om meer?’ Harry’s ogen twinkelden echter. Fenna had de uitbarsting verwacht.

‘Harry,’ onderbrak Barbara. ‘Misschien kan Fenna informatie aanleveren voor de reisspecial. Vooral de minder toeristische